

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ
ЦЕНТР УКРАЇНИ**

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПОДАТКУ НА ВИКИДИ CO₂ ТА СИСТЕМИ ТОРГІВЛІ ВИКИДАМИ: ВИСНОВКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

РЕЗЮМЕ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ
ЦЕНТР УКРАЇНИ

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПОДАТКУ НА ВИКИДИ CO₂ ТА СИСТЕМИ ТОРГІВЛІ ВИКИДАМИ: ВИСНОВКИ ДЛЯ УКРАЇНИ (РЕЗЮМЕ)

Автор: Юлія Огаренко

За редакцією: Христини Рудницької

Літературний редактор: Богдан Синько

Фото: ©flickr.com - Alfred T. Palmer (фото обкладинки)

© Національний екологічний центр України - НЕЦУ, 2011

Дану роботу дозволяється копіювати або передруковувати повністю або частково з некомерційною метою без спеціального дозволу від НЕЦУ, однак, посилання на джерело є обов'язковим.

Жилянська, 126/23, Київ 01032 Україна

Тел.: 044 238-62-60

Факс: 044 238-62-59

а/с 306, 01032, м.Київ-32, Україна

nesu@nesu.org.ua

www.nesu.org.ua

**ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПОДАТКУ НА ВИКИДИ CO₂
ТА СИСТЕМИ ТОРГІВЛІ ВИКИДАМИ:
ВИСНОВКИ ДЛЯ УКРАЇНИ**

(РЕЗЮМЕ)

Резюме

Хоча рівень парникових газів в Україні значно знизився після розпаду Радянського Союзу на початку 90-их (що, головним чином, було зумовлено зниженням виробництва), Україна досі належить до 20 держав, які мають найвищі викиди CO₂ (United Nations Statistics Division, 2010). Тому Україна також має нести відповідальність за кліматичні зміни та негативні екологічні та соціально-економічні наслідки, спричинені викидами парникових газів (ПГ) і має втілювати державну політику для зниження викидів, а відтак - мінімізації та попередження негативних наслідків. Україна ратифікувала Рамкову конвенцію ООН зі зміни клімату у 1996¹ і є стороною Кіотського протоколу з 2004². Однак, кліматична політика держави є досить слабкою, офіційна позиція зі скорочення викидів ПГ на 20% до 2020 від базового 1990 року не стимулює обмеження, а передбачає зростання викидів, оскільки на даний момент викиди в Україні є нижчими на 45% від базового 1990 (НЕЦУ, 2009).

Активне використання механізму спільного впровадження є вигідним для України, але цього недостатньо для суттєвого скорочення викидів ПГ. Водночас, державні цільові програми (напр. з енергоефективності) часто недофінансовуються і є малоефективними, а нещодавно проваджений податок на викиди CO₂ є надто низьким для стимулювання будь-яких скорочень викидів. Україна також має плани зі створення національної системи торгівлі викидами - пройшов перше читання законопроект, що створює законодавче підґрунтя для такої системи. Однак, цей законопроект отримав значну критику як з боку громадськості, так і від бізнесу, тому він не був винесений на друге читання.

Аналіз міжнародного досвіду застосування вуглецевого податку та системи торгівлі викидами (СТВ) парникових газів свідчить про те, що найбільш важливі фактори, які необхідно враховувати для аналізу інструментів екологічної політики,- це технічні деталі інструменту (напр., податкова ставка, кількість секторів, охоплених СТВ та ін.), вплив на конкурентоспроможність, адміністративні витрати, наявність законодавчої та інституційної бази.

Порівняльний аналіз вуглецевого податку та системи торгівлі викидами свідчить про те, що вуглецевий податок визначає вартість викидів CO₂, але не забезпечує досягнення екологічних цілей, є більш інституційно здійсненним інструментом і потребує мінімальних адміністративних витрат для впровадження. Однак, податок є соціально та політично непопулярним. На противагу, СТВ може бути більш екологічно ефективним та політично прийнятним інструментом. Проте, впровадження та адміністрування останнього є досить витратним.

¹Закон України "Про ратифікацію Рамкової конвенції ООН про зміну клімату" від 29.10.1996, № 435/96-ВР.// Відомості Верховної Ради України -1996, № 50, 277 с.

²Закон України "Про ратифікацію Кіотського протоколу до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату" від 4.02.2004 № 1430-IV.// Відомості Верховної Ради України. - 2004, № 19, 261 с.

Екологічна ефективність

Екологічна ефективність відображає ступінь досягнення бажаних результатів. Іншими словами - інструменти, які краще досягають поставлених цілей, є більш екологічно ефективними, що, у свою чергу, визначається форматом інструменту, легкістю впровадження, прийнятністю та ін. (IPCC, 2007).

Попередній досвід використання податків свідчить, що цей інструмент є досить екологічно ефективним (ЕЕА, 2006). Однак, податкові ставки мають бути достатньо високими, щоб забезпечити ефективність податку та стимулювати скорочення викидів. Водночас, податкова ставка не має бути надто високою, бо це може спричинити призупинення або перенесення виробництва (Gielen and Moriguchi, 2002).

Для торгівлі дозволами на викиди притаманна значно вища екологічна ефективність, ніж для вуглецевого податку, оскільки перший інструмент гарантує досягнення поставленої екологічної мети, щоправда, за рахунок нестабільної ціни (яка може значно коливатися) на скорочення викидів. Однак, варто пам'ятати, що ефективність системи торгівлі викидами, так само, як і для інших інструментів, залежить від специфічних деталей, зокрема - кількості підприємств, охоплених СТВ, встановлення обмеження на викиди, процедури розподілу дозволів на викиди та приєднання до інших систем торгівлі останніми.

Економічна ефективність

Економічна ефективність є дуже важливим критерієм для прийняття рішень, оскільки ресурси завжди обмежені. Інструмент, що досягає поставлених цілей з найменшими витратами, є найбільш ефективним (IPCC, 2007).

Вуглецевий податок є економічно ефективним інструментом. Крім того, адміністративні витрати, які також впливають на загальну ефективність, є нижчими, ніж для інших інструментів. Однак, інтенсивне використання податків з метою збору коштів (тобто, використання високих податкових ставок) може отримати супротив з боку політиків, що є критичним для широкого застосування податку (Duval, 2008).

Фактично, і торгівля викидами й вуглецевий податок є однаково економічно ефективними. Крім того, якщо всі дозволи на викиди продаються на аукціоні, то торгівля викидами також приносить "подвійний дивіденд" так само, як і податки (Duval, 2008). Можна виділити кілька факторів, які впливають на витрати для скорочення викидів у кожній країні, такі, як моніторинг та контроль за виконанням, тип та деталі системи торгівлі викидами, а також транзакційні витрати.

Вплив на різні соціальні верстви

Вплив на різні соціальні верстви населення відображає, як витрати та позитивні результати конкретної політики розподіляються між домогосподарствами з різним рівнем доходів (Field and Field, 2002).

Енергетичний та вуглецевий податок, як правило, має регресивний вплив на суспільство через підвищення цін на електроенергію, оскільки малозабезпечені домогосподарства, ймовірно, будуть сплачувати більше, ніж заможні. Однак, підвищення ціни на електроенергію сприятиме більш широкому застосуванню заходів з енергоефективності в житлово-комунальному секторі та на підприємствах. У результаті, тягар підвищення цін для кінцевих споживачів буде нижчим. Інше важливе питання - це розподіл доходів, отриманих від податку. Зокрема, частину доходу варто спрямувати у формі субсидій для малозабезпечених верств населення, що дозволить зменшити негативний ефект від запровадження податку.

Питання впливу СТВ на різні соціальні верстви населення визначається порядком розподілу дозволів на викиди. Дозволи можна надавати безкоштовно, або продавати на аукціоні. Ці два шляхи розподілу дозволів незворотно впливають на різні соціальні верстви населення. Безкоштовний розподіл дозволів створює потенціал для "легких прибутків". Більше того, безкоштовний розподіл дозволів, за умови визначеної мети зі скорочення викидів, призведе до більш суворих вимог зі зниження викидів для секторів, що не є охопленими ЄС СТВ та для національних урядів, тобто, платників податків (EEA, 2006). Продаж дозволів на аукціоні дозволить покращити питання справедливості розподілу доходів.

Соціальна та політична прийнятність

Лише інструмент політики, що має політичну підтримку, може бути успішно впровадженим на загальнонаціональному рівні. Крім того, якщо інструмент є політично прийнятним, буде значно простіше забезпечити виділення необхідних коштів з державного бюджету для впровадження та контролю, а також розробку інституційної та законодавчої бази.

Один з найбільших практичних недоліків вуглецевого податку полягає в політичній неприйнятності запровадженню нових податків (Parry and Pizer, 2007). Більше того, впровадження вуглецевого податку не збільшує кількості прихильних виборців. Тому потенційні платники податку можуть успішно лобювати проти його впровадження або за надання компенсаційних заходів (Duval, 2008).

Wolff (2000) надає свідчення того, що компанії схильні надавати перевагу торгівлі викидами над податками, за необхідності впровадження хоча б якихось заходів. На сьогодні, більшість систем торгівлі розподіляють дозволи безкоштовно. Зокрема, це було необхідною передумовою для набуття політичної підтримки для торгівлі викидами SO₂ в США (Ellerman, 2005).

Інституційна здійсненність

Інституційні умови неминуче впливають на прийняття рішень стосовно екологічної політики. Критерій переважно відображає наявність необхідної законодавчої та інституційної бази для успішного запровадження інструменту.

Однією з найбільших переваг екоподатків є нескладне адміністрування. По-перше, значно простіше моніторити кількість товарів, ніж кількість викидів. По-друге, екоподатки адмініструються державними податковими органами, які в країнах з перехідною економікою та тих, що розвиваються працюють більш ефективно, ніж екологічні державні органи (Blackman та Harrington, 2000). Шведський досвід свідчить про те, що екоподатки досить легко адмініструвати існуючими податковими органами з достатньо низькими витратами (1-5% загальних прибутків).

Система торгівлі викидами є більш складним механізмом для впровадження на інституційному рівні, ніж вуглецевий податок, особливо, для країн з перехідною економікою (Coria and Sterner, 2008). Досвід ЄС свідчить про те, що СТВ вимагає витонченого інституційного підґрунтя. Зокрема, низка країн ЄС були вимушені створити від однієї до шести інституцій для адміністрування СТВ (Duer, 2007).

Рекомендації

Враховуючи переваги та недоліки розглянутих інструментів, автор вважає за доцільне запровадження обох інструментів. Таким чином, можна буде отримати максимальні переваги та компенсувати недоліки запропонованих інструментів. Однак, варто зазначити, що навантаження на економічні суб'єкти не має бути надто великим. Тому є доцільним використання найбільш прийняттого варіанту для окремих установок. Зокрема, система торгівлі викидами має охопити сектори економіки, які здійснюють найбільші викиди ПГ (паливно-енергетичний комплекс, металургія, промисловість, сектор будівельних матеріалів). Крім того, до СТВ варто включити лише найбільші установки (понад 20 МВт терм.) вище зазначених секторів. Водночас, вуглецевий податок має бути застосовано на рівні всієї економіки. При цьому, найбільш уразливим підприємствам мають надаватися податкові пільги, в першу чергу тим, що вже несуть певні витрати від участі в СТВ. Таким чином, податок переважно буде направлений на сектори економіки та установки поза межами СТВ.

Враховуючи вище зазначене, для впровадження ефективних інструментів кліматичної політики варто вжити наступних дій:

- Необхідно здійснити детальне дослідження для розробки технічних характеристик інструментів, оскільки саме від цього залежатиме ефективність інструментів політики. Крім того, перш, ніж впроваджувати податок та СТВ, варто проаналізувати взаємодію між цими інструментами, а також дослідити очікувані прямі та непрямі наслідки для економічних суб'єктів та економіки в цілому.
- Впровадження ефективної системи торгівлі викидами. Враховуючи той факт, що система торгівлі викидами є дуже складним інструментом і Україна не має досвіду впровадження подібних інструментів, необхідно здійснити детальну підготовку. У першу чергу, варто реалізувати низку підготовчих заходів, зокрема, покращити національний кадастр викидів ПГ (впровадити збір даних на рівні установок, розробити механізм національної системи торгівлі викидами (визначити науково обґрунтоване обмеження на викиди, розробити правила розподілу дозволів на

викиди та адміністрування системи). Крім того, обов'язковою є підготовка та розробка законодавчо-інституційної бази таким чином, щоб розподілити виконавчі та контролюючі функції між різними інституціями. Щойно підготовчі роботи будуть завершені, необхідно запуснути пілотну фазу СТВ на добровільній основі, щоб протестувати розроблений механізм та надати можливість національним операторам отримати важливий досвід. Наступним кроком буде обов'язкове приєднання до СТВ для всіх установок, що відповідають певним критеріям та налагодження ефективної роботи СТВ. І лише потім є доцільним звернення до ЄС із клопотанням щодо приєднання до ЄС СТВ.

- Впровадження ефективного вуглецевого податку. Вуглецевий податок, як інструмент політики, є досить простим для впровадження, оскільки інституційна система України має досвід використання екологічних зборів та податків. Крім того, немає необхідності у значних законодавчих змінах та є інституції, які збирають та контролюють сплату податку. Однак, впровадження оптимальної податкової ставки буде дійсно найскладнішим завданням. Якщо запровадження достатньо високої податкової ставки на викиди CO₂ є неможливим через супротив промислового лобі, існує певний позитив навіть від застосування податку з низькою ставкою, оскільки підприємства будуть звикати, що вони мають також сплачувати за викиди CO₂. Таким чином, податок принесе позитивні сигнали на ринок. У разі впровадження високого вуглецевого податку, Україні також доведеться застосувати податкові пільги та винятки з міркувань конкурентоспроможності. Проте, більш ефективним рішенням буде запровадження високого податку (з пільгами та винятками для найбільш уразливих секторів), ніж дуже низького податку з однаковою ставкою для всіх економічних суб'єктів. У останньому випадку, навряд чи буде досягнуто якихось скорочень викидів. Крім того, уряд може визначити спеціальні умови для підприємств, яким надаються пільги (наприклад, зі зниження енергоінтенсивності на певний відсоток), подібно до інших країн ЄС. З метою забезпечення соціальної та політичної підтримки, доцільним є запровадження податку у рамках екоподаткової реформи (що дозволить не збільшувати податкового навантаження за рахунок зниження інших податків).

Використані джерела

- НЕЦУ. 2009. Щодо підготовки позиції України на міжнародні переговори ООН зі зміни клімату в Бонні 1-12 червня, Режим доступу:<http://climategroup.org.ua/upl/rekNPOBonn.pdf> - Доступне станом на 17 грудня, 2011 року.
- Blackman, A., W. Harrington. 2000. The Use of Economic Incentives in Developing Countries: Lessons from International Experience with Industrial Air Pollution.// Journal of Environment and Development.Vol. 9, No. 1.
- Coria, J., T. Sterner. 2008. Tradable Permits in Developing Countries. Evidence from Air Pollution in Santiago. – Washington, 34 p. Mode of access: <http://www.rff.org/RFF/Documents/RFF-DP-08-51.pdf> - Last access: 17 December, 2011.
- Duer, D. 2007. EU European Emission Trading Fact Book. Mode of access: http://www.inagendo.com/res/doc/inagendo_ets_fact_book.pdf - Last access: 17 December, 2011.
- Duval, R. A. 2008. Taxonomy of Instruments to Reduce Greenhouse Gas Emissions and Their Interactions.- Paris: OECD Publishing, 42 p.
- EEA. 2006. Using the Market for Cost-effective Environmental Policy: Market-based Instruments in Europe. Luxembourg. – EEA, 44 p.
- Ellerman, A.D., B.K. Buchner. 2007. The European Union Emissions Trading Scheme: Origins, Allocation, and Early Results.// Review of Environmental Economics and Policy 1(1). pp. 66 –87
- Field C., Field M. 2002. Environmental Economics: An Introduction.- USA: McGraw-Hill/Irwin, 510 p.
- IPCC. 2007. Climate Change: Mitigation. Contribution of Working Group III to the Fourth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change. – Cambridge: Cambridge University Press, 851 p.
- Parry I., W. Pizer. 2007. Emissions Trading versus CO₂ Taxes versus Standards. Mode of access: http://www.rff.org/RFF/Documents/CPF_7_IssueBrief_5.pdf - Last access: 17 April, 2012.
- United Nations Statistics Division. 2010. Carbon dioxide emissions. Mode of access: <http://mdgs.un.org/unsd/mdg/SeriesDetail.aspx?srid=749&crd=> - Last access: 17 December, 2011.

Додаток А. Основні висновки порівняльного аналізу вуглецевого податку та торгівлі викидами

Таблиця А.1. Основні висновки порівняльного аналізу вуглецевого податку та СТВ на основі міжнародного досвіду

Критерій	Інструмент політики	
	Податок на викиди CO ₂	Система торгівлі викидами CO ₂
Екологічна ефективність	<ul style="list-style-type: none"> - залежить від (1) - відповідної податкової ставки (що має стимулювати скорочення викидів, але бути не надто високою для переміщення виробництва), та (2) - бази оподаткування (кількість охоплених підприємств); - необхідно часто переглядати для досягнення екологічної мети. 	<ul style="list-style-type: none"> - властива екологічна ефективність: гарантує досягнення визначеної мети; однак, загальний ефект залежить від: (1) - масштабу охоплення та (2) - інших технічних моментів. Напр., ЄС СТВ охоплює приблизно 50% викидів CO₂ ЄС.
Економічна ефективність	<ul style="list-style-type: none"> - залежить від бази оподаткування та ставки, тобто, отриманого доходу (напр. у 1995 вуглецевий податок у Швеції приніс US \$1.6 мільярди, що приблизно становить 1% від ВВП); - низькі адміністративні витрати (напр. вуглецевий податок у Швеції: приблизно 5% від загального доходу) (Blackman and Harrington, 2000). 	<ul style="list-style-type: none"> - є ефективним інструментом; однак, витрати на моніторинг та адміністрування є значними; напр., економічні моделі демонструють скорочення витрат на зменшення викидів ПГ від 30% до 90%. ЄС СТВ допоможе ЄС досягти мети скорочення викидів Кіотського протоколу з витратами 3 – 3,5 мільярди євро щорічно, порівняно з 7 мільярдами євро без СТВ (ЕЕА, 2006).
Вплив на різні соціальні верстви	<ul style="list-style-type: none"> - має регресивний ефект на суспільство, однак, може мати прогресивний ефект для розподілу позитивних наслідків; - адресний податок, при якому отриманий прибуток витрачається на заздалегідь визначені цілі. напр., у Данії регресивний ефект було пом'якшено шляхом спеціальної компенсації неповним сім'ям та людям літнього віку, що не отримують пенсію. 	<ul style="list-style-type: none"> - залежить від: (1) - кількості охоплених секторів економіки, (2) - способу розподілу дозволів. Загалом, безкоштовний розподіл дозволів має регресивні наслідки, створюючи потенціал для "легких прибутків" для компаній; продаж дозволів на аукціоні може покращити питання справедливості.
Соціальна та політична прийнятність	<ul style="list-style-type: none"> - зазвичай, є політично непопулярним, однак, прийнятність може бути покращено, якщо впроваджується екоподаткова реформа. 	<ul style="list-style-type: none"> - зазвичай є більш прийнятним за податки; безкоштовний розподіл дозволів необхідний для забезпечення політичної підтримки; однак, можливий поступовий перехід до продажу на аукціоні. напр., більшість дозволів ЄС СТВ розподіляються безкоштовно (продаж на аукціоні становить лише 5-10%).
Інституційна здійсненність	<ul style="list-style-type: none"> - може адмініструватися існуючими податковими інституціями. 	<ul style="list-style-type: none"> - вимагає добре розвинутого ринку та створення підприємств та інституцій для підтримки ринку й забезпечення виконання встановлених вимог (у країнах з перехідною економікою та тих, які розвиваються може бути проблематичним).

Додаток Б. Основні фактори, які варто враховувати для аналізу інструменту політики

Таблиця Б.2. Основні фактори, які варто враховувати для аналізу інструментів політики

Критерій	Інструмент політики	
	Податок на викиди CO ₂	Система торгівлі викидами CO ₂
Екологічна ефективність	<ol style="list-style-type: none"> База оподаткування (охоплені сектори економіки та установки). Податкова ставка. Необхідні регулярний перегляд та корекція для досягнення екологічної мети. Вплив інших інструментів (напр., енергетичних субсидій). 	<ol style="list-style-type: none"> Масштабність (охоплені сектори економіки та установки). Загальна кількість дозволів на викиди, тобто, 'сар'. Безкоштовний розподіл дозволів на викиди/продаж на аукціоні; Приєднання до ЄС СТВ.
Економічна ефективність	<ol style="list-style-type: none"> База оподаткування. Ставка оподаткування. Адміністративні витрати. 	<ol style="list-style-type: none"> Масштабність. Безкоштовний розподіл дозволів/продаж на аукціоні. Адміністративні витрати. Приєднання до ЄС СТВ.
Вплив на різні соціальні верстви	<ol style="list-style-type: none"> Податкове навантаження на малозабезпечені та заможні верстви населення. Вплив податку на вартість інших товарів. Спосіб використання отриманого прибутку. 	<ol style="list-style-type: none"> Безкоштовний розподіл дозволів/продаж на аукціоні. Вплив СТВ на вартість інших товарів. Спосіб використання отриманого прибутку (у разі продажу дозволів на аукціоні). Масштабність.
Соціальна та політична прийнятність	<ol style="list-style-type: none"> База оподаткування. Ставка оподаткування. Вплив на конкурентоспроможність вітчизняних підприємств. Вплив на малозабезпечені верстви населення. 	<ol style="list-style-type: none"> Масштабність. Безкоштовний розподіл дозволів/продаж на аукціоні. Вплив на конкурентоспроможність вітчизняних підприємств. Приєднання до ЄС СТВ.
Інституційна здійсненність	<ol style="list-style-type: none"> Наявність інституцій для адміністрування та контролю за виконанням. Інституційний досвід. Відповідна законодавча база. 	<ol style="list-style-type: none"> Наявність інституцій для адміністрування та контролю за виконанням. Інституційний досвід. Відповідна законодавча база. Добре розвинений вуглецевий ринок.

Додаток В. Переваги та недоліки вуглецевого податку та СТВ

Таблиця В.3. Переваги та недоліки вуглецевого податку

Переваги вуглецевого податку	Недоліки вуглецевого податку
<ul style="list-style-type: none">- визначає ціну викидів CO₂;- висока податкова ставка може сприяти значним скороченням викидів;- виконує фіскальну функцію, тобто, приносить прибуток державі;- незначні адміністративні витрати;- для впровадження не вимагає створення нових інституцій;- для впровадження вимагає мінімальних законодавчих змін;- простий для впровадження та адміністрування;- може сприяти впровадженню енергоефективних технологій.	<ul style="list-style-type: none">- не гарантує досягнення екологічної мети, низька ставка не призведе до скорочень викидів;- має регресивний вплив на суспільство;- бракує гнучкості;- вимагає частого перегляду та корекції для досягнення екологічної мети;- може отримати супротив з боку політиків у разі запровадження податку з високою ставкою, однак, соціальна та політична прийнятність можуть бути покращені, якщо податок впроваджується в рамках екоподаткової реформи;- вимагає міцного аналітичного підґрунтя для визначення оптимальної податкової ставки та правдивої інформації від промисловості.

Таблиця В.4. Переваги та недоліки СТВ

Переваги СТВ	Недоліки СТВ
<ul style="list-style-type: none">- притаманна екологічна ефективність (гарантує досягнення визначеної цілі);- рівномірно розподіляє граничні витрати для скорочення викидів на всю економіку (дешевше для економіки в цілому досягти необхідного скорочення викидів);- більш політично прийнятний, ніж податок;- регресивний ефект для суспільства є меншим, ніж у разі запровадження податку;- може стимулювати запровадження енергоефективних технологій;- продаж дозволів на аукціоні може принести прибуток для держави.	<ul style="list-style-type: none">- коливання цін на викиди CO₂ ускладнює інвестиційні рішення;- не може охопити всі сектори економіки та всі установки;- дуже високі адміністративні витрати;- вимагає значних інституційних змін (можливо, створення нових інституцій);- вимагає суттєвих законодавчих змін;- вимагає наявності добре розвиненого вуглецевого ринку;- дуже складний механізм впровадження та адміністрування;- є ризик надання надмірної кількості дозволів на викиди, що підриває загальну ефективність системи;- існує ризик нерівномірного розподілу кількості дозволів між секторами економіки та окремими установками;- приєднання до ЄС СТВ створює ризик того, що дешеві проекти скорочення викидів будуть швидко виснажені (Україна буде змушена реалізовувати скорочення викидів за вищу ціну, за умови схвалення більш амбітної цілі в рамках пост-Киотської угоди);- значне обмеження викидів та/ або продаж дозволів на аукціоні може мати негативний вплив на конкурентоспроможність національних підприємств на міжнародному ринку (збільшиться собівартість).

Національний екологічний центр України
Жилянська, 126/23, Київ 01032 Україна
Тел.: 044 238-62-60;
Факс: 238-62-59
nesu@nesu.org.ua
а/с 306